

**PROTOCOL PER A LA PREVENCIÓ, DETECCIÓ i
ACTUACIÓ DAVANT D'ABUSOS SEXUALS A
MENORS i PERSONES VULNERABLES**

**i CODI DE BONES PRÀCTIQUES PER A AFAVORIR
AMBIENTS SEGURS EN L'ESGLÉSIA**

DIÒCESI D'URGELL

JOAN-ENRIC VIVES I SICÍLIA
Arquebisbe-Bisbe d'Urgell i Copríncep d'Andorra

Prot. N. 2023/4

**DECRET D'APROVACIÓ DEL
"PROTOCOL DE LA DIÒCESI D'URGELL
PER A LA PREVENCIÓ, DETECCIÓ i ACTUACIÓ
DAVANT D'ABUSOS SEXUALS A MENORS i PERSONES VULNERABLES
i CODI DE BONES PRÀCTIQUES PER A AFAVORIR
AMBIENTS SEGURS EN L'ESGLÉSIA"**

El Sant Pare Francesc, en la seva Carta apostòlica "*Vos estis lux mundi*" de 7 de maig de 2019 va afirmar que "els delictes d'abús sexual ofenen Nostre Senyor, causen danys físics, psicològics i espirituals a les víctimes i perjudiquen la comunitat dels fidels. Perquè aquests casos, en totes les seves formes, no es produeixin més, es necessita una contínua i profunda conversió dels cors, acompanyada d'accions concretes i eficaces que involucrin a tots en l'Església, de tal manera que la santedat personal i el compromís moral contribueixin a promoure la plena credibilitat i eficàcia de l'Església".

Amb aquest esperit i tenint en compte els criteris i normes aprovades pel Sant Pare Francesc en aquesta matèria, les normes, directrius i recomanacions emanades de diferents organismes de la Santa Seu, així com de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), i en especial el seu "*Protocol Marc per a la Prevenció i actuació en cas d'abusos a menors i equiparables legalment*", aprovat per l'Assemblea Plenària de la CEE de novembre 2022,

PEL PRESENT Decret, aprovo i publico el PROTOCOL DE LA DIÒCESI D'URGELL PER A LA PREVENCIÓ, DETECCIÓ i ACTUACIÓ DAVANT D'ABUSOS SEXUALS A MENORS i PERSONES VULNERABLES, i el CODI DE BONES PRÀCTIQUES PER A AFAVORIR AMBIENTS SEGURS EN L'ESGLÉSIA.

La Seu d'Urgell, 18 de febrer de 2023.

J. Vives
Joan-Enric Vives i Sicília
Arquebisbe d'Urgell

Per manament del Sr. Arquebisbe

David Codina

David Codina Pérez
Secretari general i Cancellier

ÍNDEX

1. FINALITATS I MARC JURÍDIC

- 1.1. Naturalesa i finalitats d'aquest Protocol
- 1.2. Sobre l'abús sexual
- 1.3. Marc jurídic: civil i canònic
  - 1.3.1. Marc legislatiu civil
  - 1.3.2. Marc legislatiu canònic

2. PREVENCIÓ DE L'ABÚS SEXUAL

- 2.1. Selecció de personal i els col·laboradors
- 2.2. L'Oficina per a la recepció d'informes i denúncies d'abusos sexuals
- 2.3. Programes de Formació Contínua per a la Protecció de Menors
- 2.4. Codi de Bones Pràctiques a la Diòcesi d'Urgell per la prevenció de l'abús sexual

3. DETECCIÓ DE L'ABÚS SEXUAL

- 3.1. Indicadors específics
  - 3.1.1. Indicadors físics
  - 3.1.2. Revelació de l'abús
  - 3.1.3. Indicadors sexuals
- 3.2. Indicadors inespecífics

4. ACTUACIÓ DAVANT L'ABÚS SEXUAL

- 4.1. Procediment davant d'un cas d'abús detectat
- 4.2. El procés canònic
- 4.3. La justícia restaurativa

ANNEXOS

1. FINALITATS I MARC JURÍDIC

1.1. Naturalesa i finalitats d'aquest Protocol

A partir del Protocol Marc del "*Servei de Protecció de Menors de la Conferència Episcopal Espanyola*", la Diòcesi d'Urgell ha elaborat aquest "PROTOCOL PER A LA PREVENCIÓ, DETECCIÓ I ACTUACIÓ DAVANT D'ABUSOS SEXUALS A MENORS I PERSONES VULNERABLES i CODI DE BONES PRÀCTIQUES PER AFAVORIR AMBIENTS SEGURS EN L'ESGLÉSIA"

La principal motivació és crear espais en els que el desenvolupament de les activitats pastorals, formatives o assistencials, sigui una expressió del compromís de l'Església en la cura i la protecció de les persones, especialment d'aquelles que, per edat o per el seu grau de maduresa -independentment de l'edat cronològica-, siguin més vulnerables.

L'objectiu final és crear **un sistema de protecció integral a les persones**, fomentant la cultura dels bons tractes en les institucions religioses i creant entorns segurs per a les relacions humanes; per a això, és necessari treballar activament en la prevenció d'aquestes situacions i actuar, establint conductes respectuoses amb les persones, creant espais segurs i protocol litzant - aplicant les normes civils i eclesiàstiques -, els procediments en casos de detecció o denúncia d'una situació d'abusos.

El document està orientat a **prevenir** i, si s'escau, a **detectar i denunciar, així com a actuar amb rapidesa i fermesa davant situacions de possible abús sexual** perpetrat per qualsevol membre del personal o col·laboradors en les activitats pastorals dutes a terme en l'àmbit de la diòcesi d'Urgell, informant sobre les lleis civils i eclesiàstiques actualment vigents sobre aquest assumpte.

Va especialment adreçat als responsables principals de les parròquies, seminaris, col·legis i grups de catequesi, juvenils o apostòlics, esplais, món del lleure, etc. que realitzen, amb la col·laboració d'altres persones, activitats pastorals en les que, en el seu desenvolupament, podrien donar-se situacions de més apropament a infants o menors.

Però, no podem oblidar a les víctimes i als victimaris i, en aquest sentit la reparació del mal causat és fonamental, essent necessari passar de la justícia retributiva a la justícia restaurativa, expressió d'una major consciència, responsabilitat i compromís, seguint el camí que ja estem recorrent.

1.2. Sobre l'abús sexual

Segons l'APA (Associació Americana de Psiquiatria) en el "Manual Diagnòstic y Estadístico de los Trastornos Mentales; DSM-5 " defineix els abusos sexuals infantils amb aquests termes:

"Qualsevol tipus d'activitat sexual amb un nen que estigui destinada a proporcionar una satisfacció sexual a un dels pares, un cuidador o qualsevol altre individu que tingui alguna responsabilitat sobre el nen. Els abusos sexuals inclouen activitats tals com carícies als genitals del nen, penetració, incest, violació, sodomització i exhibicionisme indecent. També s'inclou com abús sexual qualsevol explotació del nen sense necessitat de contacte, per part d'un progenitor o cuidador; per exemple, obligant, enganyant, atraient, amenaçant o pressionant al nen perquè participi en actes de satisfacció sexual a tercers, sense contacte físic directe entre el nen i el seu agressor".

Aquesta conceptualització ha d'estendre's a qualsevol persona, les capacitats cognitives i/o volitives de la qual siguin similars a les del menor, estant aquesta circumstància acreditada mitjançant un dictamen clínic i/o judicial.

En dits protocols poden explicitar-se més tant les conductes, com el concepte de menor i assimilable legalment, així com el de víctima i victimari o agressor.

La víctima: és qualsevol persona menor de 18 anys o persona amb les seves capacitats limitades psíquicament o que tingui un ús imperfecte de la raó o aquells que equipara el dret al menor. És important tenir en compte, a més a més, alguns factors de risc com carències afectives, falta d'habilitats socials i de comunicació o la baixa autoestima.

El victimari o agressor: és qui comet el delicte, aquí és important indicar que tot aquell menor d'edat que pel seu nivell de desenvolupament o situació de superioritat cometi aquests actes també serà objecte d'intervenció per part dels responsables.

1.3. Marc jurídic: civil i canònic

El coneixement o la recepció d'una denúncia d'abús a un menor obliga, per ètica i responsabilitat, a **la comunicació d'aquest fet a les autoritats**, essent aquesta obligació molt més important que la confidencialitat o qualsevol tipus de relació personal, professional o pastoral. Per una altra part, tant el marc civil com l'eclesiàstic obliguen a actuar sempre que es coneguin fets d'aquesta naturalesa.

Com veiem, van de la mà i ambdós, per als agents de pastoral i treballadors i col·laboradors en tasques informatives i assistencials, són d'obligat compliment.

1.3.1. Marc legislatiu civil

- Internacional
  - **Convenció dels Drets de l'infant** (Assemblea General de les Nacions Unides, 20 de novembre de 1989 – ratificada pel Regne d'Espanya el 6 de desembre de 1990; ratificada pel Principat d'Andorra el 22 de novembre de 1995): Art. 19
  - El 25 de maig de 2000, l'**Assemblea General de les Nacions Unides** va adoptar la Resolució "Un món digne per als nens".
  - L'any 2004 la ONU aprova el Protocol Facultatiu de la Convenció sobre els Drets del Nen relatiu a la venda de nens, prostitució infantil i utilització de nens en la pornografia infantil.
  - L'any 2008 es nomenà un Representant Especial del Secretari General sobre la Violència contra els nens.
  - A nivell europeu, el **Consell d'Europa**, el 20 d'octubre de 2007, declara el **Conveni de Lanzarote**, per a la protecció dels nens contra l'explotació i l'abús sexual; Espanya el ratifica l'any 2010.
- Normativa a l'Estat espanyol
  - **Codi Penal** (Llei Orgànica 1/1995, de 23 de novembre): que tipifica els **delictes contra la Llibertat sexual** (arts. 178-194, 443).

El Codi Penal castiga totes les conductes de naturalesa sexual en les que estigui present o participi un menor de setze anys, amb l'única excepció d'aquestes que siguin consentides i realitzades amb una persona d'edat i maduresa similar. També estableix el deure d'impedir delictes i de promoure la seva persecució, incloent els delictes contra la llibertat sexual, castigant com a delicte l'omissió d'aquest deure.

- **Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny de Protecció Integral a la Infància i l'Adolescència en front a la Violència:** que suposa la modificació parcial d'un important corpus jurídic detallat en l'apartat de Disposicions Finals de la mateixa: <https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/06/04/8/con>

Estableix l'obligació de tota persona que detecti indicis d'una situació de violència (incloent la sexual) exercida sobre una persona menor d'edat de **comunicar-ho** de forma immediata a l'autoritat competent. Aquest deure és especialment exigible a aquelles persones que, per raó del seu càrrec, professió o activitat tinguin encomanada l'assistència, la cura, l'ensenyament o la protecció d'infants o adolescents hagin tingut coneixement d'una situació de violència.

Regula l'obligatorietat de comunicació i el requisit imprescindible de no tenir antecedents penals per delictes contra la llibertat i indemnitat sexual (agressió, abús, assetjament, exhibicionisme, provocació sexual, prostitució, explotació, corrupció de menors o tràfic d'ésser humans), acreditant-ho oportunament mitjançant la presentació de certificat oficial expedit pel Ministeri de Justícia, per poder desenvolupar funcions que impliquen el contacte amb menors.

- **Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de Garantia integral de la Llibertat sexual.** <https://www.boe.es/eli/es/lo/2022/09/06/10/con>
- Normativa del Principat d'Andorra
- **Codi Penal (Llei qualificada 9/2005 de 21 de febrer)** que tipifica els **delictes contra la Llibertat sexual** (arts. 144-161), en un sentit similar al del Codi Penal espanyol, així com el delictes d'omissió del deure d'impedir un delictes o d'acudir a l'autoritat perquè l'impedeixi (art. 404).
- Llei 14/2019, del 15 de febrer, **qualificada dels drets dels infants i els adolescents**, que regula en el seu Títol II, capítol I, la protecció dels infants enfront de qualsevol tipus de maltractament.

Aquesta Llei andorrana exigeix que per accedir i exercir professions que comportin el contacte habitual amb els infants i els adolescents o que puguin tenir accés a dades personals i imatges d'infants o adolescents, els professionals han de demostrar que no tenen antecedents penals per delictes contra la llibertat sexual, d'acord amb el que s'estableixi per la via reglamentària (art.64.2). Així mateix, aquesta Llei va modificar la Llei 90/2010 del voluntariat d'Andorra, establint el deure de les persones voluntàries que tinguin contacte habitual amb els infants i els adolescents de demostrar que no tenen antecedents penals per delictes contra la llibertat sexual.

1.3.2. Marc legislatiu canònic

A més del **CODI DE DRET CANÒNIC** de 1983, que ha estat reformat (8 de desembre de 2021) en el seu Llibre VI sobre les sancions penals a l'Església; existeixen altres documents que marquen la manera de procedir en el cas dels delictes comesos per clergues, membres de congregacions religioses o laics/laiques que tinguin contacte amb menors en institucions religioses, sent els documents més importants:

- Motu proprio *Sacramentorum sanctitatis tutela*, de l'any 2001 (Joan Pau II), modificat amb les noves normes de 2010 (Benet XVI)
- **Normes sobre els delictes més greus reservats per a la Congregació per la Doctrina de la Fe:** Joan Pau II, 2001; Benet XVI, 2010; (que modifica l'anterior document augmentant l'edat de la víctima als 18 anys i equipara la persona amb ús de raó imperfecte, als menors d'edat) i Francesc, 2021: que les adapta al Nou Llibre VI del CIC.
- **Carta circular de la Congregació per la Doctrina de la Fe a les Conferències Episcopals** (3 de maig de 2011): Línies Guia sobre els casos d'abús sexual de menors per part del clergat.
- **Institució de la Comissió Pontifícia per a la protecció de menors** (24 de març de 2014)
- **Directives de la Comissió Pontifícia per a la protecció de menors** de 2015
- **Motu proprio "Com una mare amorosa"** (Francesc, 4 de juny de 2016)
- **Carta al Poble de Déu** (Francesc, 20 d'agost de 2018)
- Motu proprio *Vos estis lux mundi*, del 9 de maig de 2019
- **VADEMECUM: sobre algunes qüestions processals davant els casos d'abús sexual a menors comesos per clergues**
  - Versió 1: Congregació per la doctrina de la Fe, 16 de juliol de 2020.
  - Versió 2: Dicasteri per a la Doctrina de la Fe, 05 de juny de 2022: https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/ddf/rc_ddf_doc_20220605_vademecum-casi-abuso-2.0_sp.html
- **Modificació del Llibre VI del CIC sobre "Les sancions penals a l'Església"**: cànons 1311-1399. 01 de juny de 2021 <https://press.vatican.va/content/salastampa/es/bollettino/pubblico/2021/06/01/Liber.html>
- **Protocol d'Actuació segons la legislació de l'Estat - Conferència Episcopal Espanyola - Secretaria General - Servei Jurídic Civil** (juny 2010).
- **Protocol d'actuació de l'Església a Espanya per a tractar els delictes més greus comesos contra la moral per part de clergues (modificat d'acord amb les noves Normes de la Santa Seu i aprovat per la Junta Episcopal d'Assumptes Jurídics en la reunió 267, de 22 de juliol de 2010, Conferència Episcopal Espanyola).**

D'acord amb aquesta normativa, si aquests delictes fossin comesos per clergues, aquests fets serien castigats tant des del Codi Penal com per les Normes del Dret Canònic.

Els delictes que, per la seva gravetat, es reserven al judici del **Dicasteri per la Doctrina de la Fe**, son:

1r. Els delictes contra el sisè manament comesos per un clergue amb un **menor de 18 anys**. S'equipara al menor la persona que habitualment té un ús imperfecte de la raó;

2n. L'adquisició, retenció o divulgació, amb un fi libidinós¹, d'imatges pornogràfiques de menors, **d'edat inferior a 18 anys** per part d'un clergue en qualsevol forma i amb qualsevol instrument.

D'altra banda, tenint en compte el cànon 1398, el membre d'un institut de vida consagrada o d'una societat de vida apostòlica, i de qualsevol fidel que gaudeixi d'una dignitat o exerceixi un ofici o una funció a l'Església, si comet un dels delictes enumerats en §1 (cànon 1398) o en el cànon 1395 §3, ha de ser castigat segons el c. 1336 §§2-4 i amb l'afegit d'altres penes en proporció a la gravetat del delicte.

Les sancions per aquests delictes s'ajustaran a la gravetat dels fets podent arribar a ser la dimissió o la deposició de l'estat clerical per als sacerdots i les repercussions a que donin lloc per als laics.

A més a més, en relació a aquests delictes, també es considera la figura d'acció dolosa (cànon 1378 §1), de comissió culposa (omissió de la deguda diligència, cànon 1378 §2), de concurs en el delicte (cànon 1328) i temptativa de delicte (cànon 1329), així com la resta de circumstàncies que puguin concórrer en la comissió del delicte (cànons 1321 - 1327).

Seguint el motu proprio "*Vos estis lux mundi*", que indica l'obligació de col·laborar en les investigacions civils i canòniques, tant administratives, com penals dirigides contra un clergue o religiós, es perseguirà a qui interfereixi o eludeixi participar en aquestes accions, imposant-se-li també la pena corresponent.

S'ha de facilitar el poder denunciar, seguint també les orientacions de la CEE en les "**Línies Guia de l'Esborrany del Decret General sobre els abusos sexuals de menors i persones vulnerables**" "*S'establirà una oficina a cada diòcesis o a cada província eclesiàstica - també en les circumscripcions constituïdes per instituts de vida consagrada o societats de vida apostòlica clericals de dret pontifici amb activitat en les diòcesis espanyoles -, amb el fi de facilitar i assegurar que les notícies o les denúncies sobre possibles abusos sexuals als que es refereix el Motu proprio "*Vos estis lux mundi*" siguin tractades en temps i forma d'acord amb la disciplina canònica i civil, respectant els drets de totes les parts implicades*".

---

¹ Entenem per "fi libidinós" el dispost a "*Vos estis lux mundi*": "material pornogràfic infantil: qualsevol representació d'un menor, independentment dels mitjans utilitzats, involucrat en activitats sexuals explícites, reals o simulades, i qualsevol representació d'òrgans sexuals de menors amb fins predominantment sexuals" (art. 1 § 2)

2. PREVENCIÓ DE L'ABÚS SEXUAL

2.1. Selecció de personal i els col·laboradors

L'acció preventiva comença amb la selecció de les persones implicades en la pastoral i la docència, així com en altres activitats ordinàries o extraordinàries organitzades per la pròpia Diòcesi d'Urgell, a través de les seves Delegacions diocesanes, Càritas, o les Parròquies; són inclosos des dels sacerdots i seminaristes majors, als voluntaris, passant per formadors, professors, catequistes, monitors d'activitats pastorals, entrenadors, personal d'administració i serveis dels centres educatius i tots aquells que, potencialment, hagin de tenir contacte amb menors.

Aspectes importants de la selecció:

- Obligtorietat de la presentació del **Certificat Negatiu del Registre de Delinqüents Sexuals (o equivalent del Principat d'Andorra quan correspongui)** per a tots aquells que hagin de desenvolupar la seva activitat professional o voluntària amb menors en l'àmbit de les institucions i/o activitats diocesanes. És convenient que transcorregut un termini prudencial d'anys d'exercici de l'activitat, els responsables de cada institució o activitat, demanin novament el certificat, per si s'han afegit noves persones a l'exercici de l'activitat habitual amb menors.
- Sacerdots, religiosos i laics que participin en aquestes activitats rebran una **formació bàsica** sobre abusos sexuals, amb el fi de que coneguin les normes que regeixen a la Diòcesi, a més a més, de sensibilitzar-los i comprometre'ls a treballar a favor de la protecció dels menors i potenciar la cultura dels bons tractes en les estructures diocesanes.
- És convenient que tots els que col·laboren en la Diòcesi d'Urgell en tasques pastorals, formatives i assistencials, ja siguin ordenats, persones en procés formatiu, treballadors o voluntaris, firmin un **document de Responsabilitat Personal** en el que explícitament manifestin:
  1. El seu **rebuig personal** a tot tipus de maltractament o abús ja sigui físic, psicològic o sexual.
  2. Que coneix la **doctrina de l'Església i les normes diocesanes d'Urgell** sobre el tracte amb menors i persones vulnerables que, per tant, la persona que no compleix amb les normes incorre en un delicte que atempta greument contra la Llei de Déu, les normes eclesials i la legislació civil.
  3. Que ha estat informat/informada sobre totes aquestes lleis i el compromís dels Organismes Diocesans d'informar a les autoritats eclesiàstiques i civils del seu incompliment.

4. Que si cometessin qualsevol acte d'aquest tipus, ho farien enganyant i traint la voluntat de l'Església, sent responsable dels seus actes i assumint les seves conseqüències.
5. Que coneix el Codi de Bones Pràctiques per la Prevenció de l'Abús sexual vigent a la diòcesi i es compromet a complir-lo íntegrament.
6. El firmant també es compromet a participar en les activitats de formació bàsica i d'actualització en matèria de Protecció de menors (Drets del Nen, maltractament infantil, prevenció, identificació i actuació en casos d'abusos sexuals a menors) que s'organitzin, sent aquesta formació de caràcter obligatori per a totes les persones que intervinguin amb menors (sacerdots, religiosos/religioses, laics, professors, catequistes, monitors, ...)

És important l'entrevista personal, tant als treballadors, com a voluntaris; la persona encarregada de realitzar la selecció explorarà, a través d'aquesta entrevista, la motivació, interessos i expectatives dels possibles candidats sobre el seu lloc i funcions a realitzar.

Sempre s'informarà de totes les normes vigents en la Diòcesi d'Urgell i que tinguin a veure amb el tracte directe amb menors, així com l'obligatorietat de regir-se per les mateixes i les sancions previstes en cas d'incompliment.

2.2. L'Oficina per a la recepció d'informes i denúncies d'abusos sexuals a la Diòcesi d'Urgell

Aquesta Oficina va ser instituïda per Decret del Sr. Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives Sicília, el 22 d'abril de 2020, atenent a allò establert pel Papa Francesc en la carta apostòlica en forma de motu proprio *Vos estis lux mundi* en el seu article 2 § 1; a l'acord pres a la CXV Assemblea Plenària de la Conferència Episcopal Espanyola dels dies 2 al 6 març de 2020 de crear les Oficines destinades a la recepció d'informes relatius a conductes que podrien ser constitutives de delictes d'abusos sexuals i a l'acord pres per la Conferència Episcopal Tarraconense a les reunions n° 233 bis i n° 234 de 5 de març i 21 d'abril de 2020, respectivament, on es va decidir crear aquestes Oficines a nivell diocesà i no de Províncies eclesiàstiques en l'àmbit de les Diòcesis amb seu a Catalunya;

L'Oficina està formada per un equip multidisciplinari d'especialistes en matèria de Dret, Psicologia i Atenció Pastoral, essent les tres àrees imprescindibles a l'hora de realitzar una atenció integral a les persones que denuncien.

Aquests equips són els encarregats de realitzar les tasques d'acollida de les presumptes víctimes, escoltant-les i acompanyant-les, podent rebre denúncies, però l'Oficina no és l'encarregada del seu tràmit, el qual és competència dels òrgans jurídics diocesans.

L'Oficina per a la recepció d'informes i denúncies d'abusos sexuals a la Diòcesi d'Urgell està oberta a la recepció transparent de qualsevol víctima a través del correu electrònic: oficinaabusos@bisbaturgell.org i del telèfon publicat en la pàg. web del Bisbat d'Urgell: www.bisbaturgell.org (contactar-Oficina per a la recepció d'informes i denúncies d'abusos sexuals a la Diòcesi d'Urgell)

2.3. Programes de Formació Contínua per a la Protecció de Menors

Tots els agents pastorals de la Diòcesi d'Urgell (sacerdots, seminaristes, catequistes, voluntaris, ...) que col·laboren en les diferents activitats organitzades per institucions diocesanes (catequesis, pastoral vocacional, pastoral missionera, pastoral familiar, catequesis, Càritas, campaments diocesans, ...) així com el personal docent i d'administració i serveis dels Col·legis Diocesans, si n'hi hagués, han de rebre formació en matèria de protecció de menors amb l'objectiu de que es compleixin els objectius de realitzar una prevenció primària efectiva i es creïn espais segurs en els que els menors i persones equiparables legalment, puguin formar-se, conviure i desenvolupar-se de forma integral sentint-se protegides.

Els programes formatius comprendran diferents àrees temàtiques:

- marc jurídic civil i canònic
- enfocament intercultural sobre la infància
- conceptualització de l'abús i els seus tipus
- factors de risc i de protecció
- indicadors d'abús i la seva avaluació
- conseqüències de l'abús
- aspectes preventius i codi de bones pràctiques
- riscos en entorns digitals: identitat digital; *bullying*, *grooming*, *sexting*; riscos difícils de detectar: videojocs, reptes, moviments favorables a la corrupció de menors (moviment MAP)
- atenció a les víctimes, famílies, victimaris i comunitats afectades (acompanyament psicològic, jurídic, espiritual i pastoral)
- perspectiva teològica de l'abús: víctimes i victimaris
- justícia restaurativa: justícia retributiva/justícia restaurativa; tipus de processos en justícia restaurativa: mediació penal en el context eclesial, reunions de restauració, conferències grupals i cercles de sentències; el procés restauratiu

Tanmateix, és convenient l'actualització periòdica d'aquests programes de formació, de manera que responguin a les necessitats de les institucions diocesanes, comunitàries i de la societat en general, adaptant-se a les possibles reformes legislatives.

Cada Diòcesi ha d'adaptar els itineraris formatius a les necessitats, fent-los accessibles a tots els agents de pastoral, personal docent, assistencial i voluntari i també a pares, nens, adolescents i joves, podent oferir-se la participació en tots aquests processos formatius a persones i organismes extradiocesans, complint amb el compromís de l'Església de crear una cultura de protecció de bons tractes en la nostra societat.

En aquest sentit la Diòcesi d'Urgell ha participat, i té el compromís ferm de participar, a les **Jornades de responsables de les oficines de Protecció de menors organitzades per la Conferència Episcopal Espanyola**. S'ha participat a les Jornades fins ara realitzades de 15.10.2021; 31.3.2022; 14-15.10.2022 i 3.3.2023.

També la Diòcesi d'Urgell va dedicar una **Jornada de formació permanent de tot els preveres i diaques** sobre la protecció dels menors que va anar a càrrec del Vicesecretari de la Conferència Episcopal espanyola D. Carlos López Segovia, el 4 de febrer de 2019.

Els dies 18 i 20 de març de 2023 es va presentar el **Protocol per a la prevenció, detecció i actuació davant d'abusos sexuals a menors i persones vulnerables i el Codi de Bones pràctiques** a tots els preveres i diaques de la Diòcesi d'Urgell i a tots els laics i consagrats del Consell Pastoral Diocesà d'Urgell.

Diverses reunions dels Consells de Presbiteri, Arxiprestos i Consell Pastoral diocesà també han tractat i han ofert informació sobre la protecció dels menors en l'àmbit de l'Església.

Alguns membres de la Delegació de Joventut han participat en el curs de **Prevenció i abordatge de l'abús sexual infantil (ASI) en l'educació en el lleure**, promogut per la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya i impartit per la Fundació Vicki Bernadet.

Finalment, la Diòcesi d'Urgell ha participat en el **curs de protecció de menors del "Center for Child Protection" (CCP) de la Universitat Pontifícia Gregoriana**.

2.4. Codi de Bones Pràctiques a la Diòcesi d'Urgell per la prevenció de l'abús sexual

En la diòcesi d'Urgell regirà aquest Codi de Bones Pràctiques:

1. Les mostres físiques d'afecte han de ser amb mesura i respectuoses i mai han de ser, ni semblar desproporcionades.
2. S'ha de respectar la integritat física del menor de manera que se li permeti rebutjar activament les mostres d'afecte, encara que aquestes siguin benintencionades.
3. S'ha d'evitar estar a soles amb menors en despatxos, sagristies, sales de catequesi, procurant sempre que les portes estiguin obertes, facilitant l'escolta i visió a altres.
4. Si s'ha d'examinar a un menor malalt o ferit, sempre s'ha de fer en presència d'un altre adult.
5. Les comunicacions privades amb menors s'han de realitzar en entorns visibles i accessibles per als altres; es recomana que les portes siguin cristalleres en els despatxos, tant de sacerdots, com de directors, professors, formadors i animadors de grups de nens i adolescents. Les habitacions o dormitoris mai no s'han d'usar per reunir-se amb altres persones. Mai no s'ha de permetre que els menors d'edat entrin a l'habitació o àrees privades d'un prevere.
6. Les portes han de deixar-se obertes mentre romangui a l'interior d'una estància un menor; sent coherents amb la política de "portes obertes", també es poden buscar espais oberts facilitant la presència d'altres persones.
7. El sagrament de la reconciliació amb un menor s'ha d'administrar en un lloc on un tercer pugui veure-ho amb claredat o en un confessional amb reixeta amb àmbits separats per confessor i penitent.
8. Si es dona una situació inusual en la que es quedi a soles amb un menor o s'hagi tingut un contacte físic rellevant per raons sanitàries o disciplinaries, s'ha d'informar als pares.
9. Estan prohibits els jocs, bromes o càstigs que puguin ser violents o tenir una connotació sexual, evitant qualsevol conducta que impliqui o suggereixi contacte físic íntim, besar-se o despullar-se.
10. Com a conseqüència de la prohibició del càstig físic, també estan prohibides les novatades o jocs que impliquin actes vexatoris, denigrants o sexistes.
11. S'ha d'informar i demanar autorització materna/paterna firmada, sempre que es realitzin sortides, convivències, excursions, campaments i altres activitats que suposin que els menors dormin fora de casa. S'assegurarà un nombre suficient d'acompanyants i es distribuiran les habitacions per sexes, en la mesura del possible. Els adults no compartiran habitació ni cap altre tipus d'estància amb adolescents o nens en les convivències,

acampades i viatges. És recomanable convidar a participar a alguns pares, inclús amb una presència activa. És recomanable també que els infants no dormin sols o de dos en dos, sinó tres com a mínim.

12. S'ha de respectar la intimitat de les dutxes, lavabos i vestuaris quan estiguin sent utilitzats pels menors. En cas d'haver-hi d'entrar, sempre per una raó justificada, és convenient que hi entrin dos adults del mateix sexe que els menors. També es recomana respectar la distància personal mentre es romangui a l'estància.
13. Quan les activitats acadèmiques i/o pastorals requereixin la comunicació o trobades fora del context habitual, ja siguin presencials, correu electrònic, telèfon mòbil, xarxes socials o un altre canal aliè als oficials del centre, parròquia o grup, s'han d'implementar mecanismes de control parental. A més a més, sempre que s'utilitzi algun d'aquests mitjans per a convocar o coordinar activitats, els pares han de rebre els missatges.
14. És motiu immediat de cessament en l'activitat pastoral o educativa qualsevol relació sentimental, consentida o no, d'un adult amb menors d'edat (nens, pre-adolescents i/o adolescents).
15. Els sentiments d'afecte o enamorament cap a sacerdots, catequistes, professors o monitors, sovint, responen a la consideració de l'adult com un ídol. L'adult ha de tenir consciència i saber que sempre seran responsabilitat seva, les situacions derivades d'aquestes percepcions i sentiments; per tant, sota cap circumstància ha de correspondre o insinuar-se, de manera que estableixi, de forma inequívoca i efectiva, uns límits adequats de comportament, relació i estima cap als menors.
16. No s'han de realitzar captures privades d'imatges d'infants i adolescents. Sempre que es facin durant el desenvolupament d'activitats educatives, lúdiques i/o pastorals s'han de prendre, a ser possible, amb dispositius tècnics de la parròquia o centre educatiu. Els pares han d'autoritzar expressament per escrit la captura i ús d'imatges, sent responsable de la seva custòdia i ús la parròquia o centre diocesà que realitzi l'activitat.

Quan, durant el desenvolupament d'una activitat, es vulneri alguna d'aquestes normes, la persona responsable de l'activitat (sacerdot, director de centre, monitor, ...) i, en el seu cas, la pròpia Diòcesi d'Urgell, han d'actuar amb rapidesa i diligència, podent anar aquesta actuació en funció de la seva gravetat, des de l'observació del succés i el suggeriment de millora, a l'amonestació, obertura d'expedient, allunyament de l'activitat educativa, pastoral o ministerial, acomiadament i comunicació a les autoritats civils en els casos més greus.

3. DETECCIÓ DE L'ABÚS SEXUAL

Les persones que treballen en l'àmbit pastoral i/o educatiu amb menors o persones vulnerables a la Diòcesi d'Urgell han de saber com poden identificar una situació de possible abús, per això, aquesta és una de les qüestions importants a tractar en la seva formació en matèria de protecció de menors.

La identificació d'una situació d'abús es realitza a través d'una sèrie d'**indicadors específics**, com poden ser els **físics**, la pròpia **revelació** o el **coneixement o comportament sexualitzat** d'un/a menor; i també indicadors inespecífics, que són més generals i que van associats a qualsevol situació de maltractament o abús a què hagi pogut haver estat exposat/da.

3.1. Indicadors específics

3.1.1. Indicadors físics

La presència d'aquests indicadors apunta a una alta probabilitat d'haver patit abús. L'exploració d'aquests símptomes correspon als sanitaris als qui s'ha de recórrer sempre que es detecti embaràs, malaltia de transmissió sexual, lesions i/o dolor inexplicable o persistent en la zona genital, anal o mames, també esgarrapades, morats o restes de fluids (sang o semen). Sempre que aparegui algun d'aquests símptomes es comunicarà als pares o tutors del/la menor, sent necessària l'exploració immediata i, a poder ser, acompanyat/acompanyada el/la menor d'algun dels seus responsables.

3.1.2. Revelació de l'abús

Quan un/a menor comunica que està sent o algú del seu entorn està sent objecte d'abús sexual, no hem de qüestionar el seu testimoni, ja que l'experiència mostra que aquest és un dels indicadors més potents de la violència sexual. Aquesta comunicació es pot fer directa o indirectament; encara que no és freqüent la **revelació directa**, hem de saber que la persona que la recull ha de facilitar la seva expressió en un ambient de calma, acompanyant emocionalment l'infant i evitant preguntes que corresponguin a professionals sanitaris i judicials, davant la possible interferència en la possible investigació i el fenomen de la *victimització secundària*.

La **revelació indirecta** és més freqüent en infants més petits o més introvertits, de manera que expressen que alguna cosa ha passat o està passant a través del dibuix, relats escrits, preguntes sobre sentiments o relacions personals o col·locant allò ocorregut en una altra persona.

Davant una revelació és molt important actuar de la manera adequada, en general, l'escolta ha de realitzar-se en un lloc adequat, respectant els temps del/la

nen/a o adolescent, evitant interrompre i en un context d'escolta i disposició a ajudar.

Seria aquesta una de les poques situacions en les quals es recomana evitar la presència d'altres persones.

Com actuar davant la revelació de l'abús

a) Mostrar sensibilitat a les necessitats del/la nen/a, entenent que quan un menor ens confia el seu secret o ens mostra clarament el que està passant, la nostra primera i principal tasca és donar-li suport. Una persona abusada és vulnerable, un menor més i necessita sentir que el creiem i per això li expressem explícitament la nostra disposició a escoltar-lo i ajudar-lo, evitant així ampliar el seu patiment i ansietat.

b) No s'ha de posposar la revelació, és a dir, se l'escoltarà en el moment que ha triat per a comunicar el que ha passat o està passant.

c) Mantenir la calma i una actitud d'escolta activa: comportar-se amb calma i comprensió mostra al menor que podem acceptar el seu relat i l'anima a explicar el que ha passat. Es recomana no interrompre, ni evidenciar les nostres emocions (còlera, estupefacció, indignació...). Tampoc hem de dirigir la conversa, és a dir, no preguntarem com si d'un interrogatori es tractés, ni jutjarem, ni etiquetarem.

d) Donar suport i confiança, controlar la reacció emocional normal en una situació així, s'ha de fer amb molta mesura a l'hora de recollir la informació, per això, les preguntes han de ser obertes i generals (només és precís el succés, sense entrar en qüestions específiques). És important tenir en compte que el fet d'anar al detall pot generar vergonya, incomprensió o culpa en els menors i en aquell moment és necessari que hi hagi una actitud d'escolta, recolzament i ajuda.

e) Ser conscients del que s'ha de dir i el que no s'ha de dir al menor:

f) **Se li ha de dir:** que no desconfiem del que diu i que ha fet bé d'explicar-ho. Que és valent i que no és culpable del que ha passat. Que el que ha passat és una cosa dolenta i que les coses dolentes s'han de dir, no poden ser un secret. Que parlarem amb els seus pares i altres persones que l'ajudaran. Animar-lo a parlar amb persones amb les que es senti bé, inclosos nosaltres.

g) **El que no s'ha de fer o dir:** no es poden demanar detalls en el relat inicial (podem influir i aquest fet pot perjudicar-lo i perjudicar-nos); no prometem res que no puguem complir, inclòs el fet de guardar el secret. No es qüestiona el relat del menor mai, no és funció nostra valorar la versemblança del que relata.

h) Ser sempre sincers i avançar-li el que farem, això suposa respondre afirmativament i negativament a les preguntes, donar l'explicació oportuna i reconèixer que no sabem alguna cosa, quan sigui el cas. A més a més, orientarem al/la nen/a o adolescent a l'estatus de seguretat perduda per l'abús, referenciant les figures paterna i materna i els professionals que el poden ajudar com a facilitadors en la recuperació del seu equilibri emocional.

i) Posar per escrit el que acabem de sentir, el més aviat possible, reflectint data, lloc i hora, procurant recollir el més textualment possible el relatat i explicant també l'actitud del menor (nivell de moviment físic, mirada, malestar físic, sentiments, fluïdesa del relat, pauses, contenció o expressió emocional...)

j) Informar immediatament els pares del que ha manifestat el seu fill, orientant-los en el com han de procedir (conveniència de la realització d'una exploració mèdica i formulació de la denúncia, evitant el contacte amb altres professionals inicialment); oferint-los suport psicològic i espiritual i assistència jurídica, a més de l'acompanyament de la institució en la que ha ocorregut el succés, en les persones encarregades de la Diòcesi.

k) Informar al/la Delegat/Delegada encarregat d'aquesta àrea de l'ocorregut, sempre i quan els pares o tutors hagin consentit la comunicació de la informació, el qual/la qual es posarà a la disposició dels pares o tutors en un termini menor a 24 hores des que hagi tingut coneixement dels fets i s'interessarà per l'evolució al llarg de tot el procés.

3.1.3. Indicadors sexuals

En aquesta àrea ens referim a conductes sexualitzades o auto-erotitzades que no són freqüents en nens i/o adolescents:

- Coneixements sexuals precoços i inadequats a l'edat, tenint en compte que no és el mateix abús que negligència.

- Conductes sexualitzades distingint entre nens/nenes menors de 12 anys i adolescents:

A. Nenes/nens menors de 12 anys:

- Erotització en les interaccions amb altres (intents de seducció), apropament íntim, exhibicionisme i preguntes inadequades.
- Masturbació compulsiva
- Apropaments peculiars
- Intents de petons inadequats

B. Adolescents:

- Erotització en les interaccions amb altres

- Ús de la força física o la coerció psicològica per accedir sexualment a altres
- Promiscuïtat, prostitució
- Excessiva inhibició sexual

3.2. Indicadors inespecífics

Són coneguts també com indicadors de baixa capacitat predictiva, ja que poden aparèixer com a reacció a diverses situacions potencialment estressants o traumàtiques per als menors:

- Síntomes psicossomàtics (mal de cap o abdominal, cansament, insomni...)
- Por a estar sol o amb una persona determinada
- Problemes d'alimentació (anorèxia, bulímia) o son (intensa activitat onírica, malsons, desvetllaments nocturns)
- Expressió emocional d'ansietat, depressió, agressivitat, vergonya...
- Rebuig al contacte físic i/o mostres d'afecte en la relació habitual
- Resistència a despullar-se o dutxar-se
- Conductes auto-lesives

4. ACTUACIÓ DAVANT DE L'ABÚS SEXUAL

4.1. Procediment davant d'un cas d'abús detectat

Complint amb la normativa vigent, tant civil, com canònica, sempre que es tinguin sospites fonamentades o notícia d'un possible cas d'abús dins de qualsevol de les institucions diocesanes o de la vida religiosa (Seminari, Col·legis, Parròquies, Càritas, món del lleure, activitats pastorals o lúdiques organitzades per Delegacions Episcopals o qualsevol altra que estigui dins de l'àmbit de responsabilitat) **s'activarà el protocol d'actuació previst.**

La Conferència Episcopal Espanyola disposa de dos protocols d'actuació davant d'aquests casos, que són vigents en la nostra diòcesi.

- Protocol d'Actuació segons la legislació de l'Estat - Conferència Episcopal Espanyola - Secretaria General - Servei Jurídic Civil (juny 2010).

(<https://www.conferenciaepiscopal.es/wp-content/uploads/2020/03/Proteccion-menores-protocolo-civil.pdf>)

- Protocol d'actuació de l'Església a Espanya per tractar els delictes més greus comesos contra la moral per part de clergues (modificat d'acord amb les noves Normes de la Santa Seu i aprovat per la Junta Episcopal d'Assumptes Jurídics en la reunió 267, de 22 de juliol de 2010, Conferència Episcopal Espanyola).

<https://www.conferenciaepiscopal.es/wp-content/uploads/2020/03/Proteccion-menores-protocolo-canonic.pdf>

Aquesta manera de procedir, es regeix pels principis bàsics de **protecció**, tant de la integritat física, com psíquica (evitant la doble victimització) i moral, així com de la seva identitat; **informació als progenitors o tutors legals i mobilització i oferiment dels recursos necessaris** per al seu assessorament, atenció i acompanyament en el procés judicial i personal, tant a la víctima com a la seva família.

A més a més, **canònicament s'actuarà conforme a la norma establerta**, de manera que l'ordinari en funció del fonament de la denúncia i mitjançant decret, la desestimarà o procedirà a l'apertura d'una investigació prèvia. Aquest decret ha de determinar al sacerdot encarregat de la mateixa, sent idoni aquell llicenciat en Dret Canònic i que tingui coneixements psicològic-psiquiàtrics. També nomenarà un altre sacerdot que exercirà de notari, dos assessors – experts en matèries jurídiques i psicològic-psiquiàtriques, i podrà, a més a més, nomenar a una persona que acompanyi a la persona que denuncia i els seus familiars per garantir el seu acompanyament.

Durant el temps que duri la investigació prèvia i inclús quan conclougui, es poden prendre mesures cautelars i els observadors de vetllar pel seu compliment.

Un cop conclosa aquesta fase, l'ordinari emetrà un nou decret, podent arxivar la causa quan no s'ha acreditat suficientment, no es pot concloure o no s'hagi acreditat la imputabilitat, en tot cas es pot reobrir si sorgissin noves denúncies; o procedir a l'enviament de l'expedient al Dicasteri per la Doctrina de la Fe, inclús havent prescrit. En cas d'existir procediment en la jurisdicció civil, es pot interrompre la investigació canònica i sempre que sigui procedent s'informarà al Ministeri Fiscal i es col·laborarà amb les autoritats civils.

4.2.El procés canònic

És necessari que totes les persones que treballen en Oficines d'Atenció a Víctimes coneguin el procediment canònic que s'inicia un cop que es té notícia d'un possible cas d'abús o es rep una denúncia.

Pautes generals durant el tràmit:

- Garantir l'interès superior del menor
- Treballar per a la reparació de cada persona involucrada
- Recopilar el testimoni de la víctima sense demora i d'una manera apropiada per al propòsit i per evitar-li major dany
- Il·lustrar a la víctima sobre els seus drets i com procedir, incloent la possibilitat de presentar proves i sol·licitar ser escoltats, directament o a través d'un intermediari
- Informar a la víctima, si així ho sol·licita dels resultats de les etapes individuals del procediment
- Encoratjar la víctima a recórrer a la sentència de consultors civils i canònics
- Preservar a la víctima i a la seva família de qualsevol intimidació o represàlia
- Protegir la imatge i l'esfera privada, així com la confidencialitat de les dades personals de la part perjudicada.

S'ha de garantir la **presumpció d'innocència** sempre, protegint la reputació del sospitós. A menys que existeixin raons serioses per al contrari, el sospitós és informat amb rapidesa dels càrrecs que s'imputen per a poder-se defensar contra ells, tenint en compte el c. 1728 § 2. Se'l convida a fer ús de l'assistència de consultors civils i canònics. També se li oferirà assistència espiritual i psicològica.

Quan hi hagi motius per creure que els delictes poden repetir-se, es prendran sense demora les mesures preventives oportunes, ja des de la fase d'investigació prèvia quan hi ha víctimes menors o persones que habitualment tenen un ús imperfecte de la raó o a la que el dret reconeix igualtat tutela.

Tot ha de quedar per escrit i arxivat.

Podeu trobar una descripció del procés canònic i les línies o criteris d'actuació establerts tant pel que fa a la investigació preliminar i en el procés extrajudicial o judicial penal a la web de la CEE:

<https://www.conferenciaepiscopal.es/interesa/la-iglesia-y-la-proteccion-de-menores/>

4.3. La justícia restaurativa

L'abús sexual produeix un dany psicològic, moral i espiritual en què les persones que el pateixen que, en molts casos, no arriba a curar-se degut, fonamentalment als tipus de processos judicials en els que les persones que denuncien, arriben a sentir-se excloses (i això ho manifesten elles, les persones que denuncien).

Per aquesta raó, l'Església que és Mare, ha de treballar activament i promoure un altre estil a l'hora de realitzar una atenció integral a aquestes persones, de manera que el seu acompanyament, sempre que les parts vulguin, pugui tancar-se d'una manera restaurativa.

¿Què és la justícia restaurativa?

Howard Zehr, un dels pioners en camp de la justícia restaurativa, considera *“el procés restauratiu com un procés que involucra en la mesura del possible als afectats pel delictes per així, col·lectivament, identificar i abordar els danys, les necessitats i les obligacions amb el fi de curar i fer les coses bé”*.

La justícia restaurativa implica activament a l'ofensor, al perjudicat, i als seus entorns, també a les institucions i a la comunitat. Sent característiques fonamentals:

- En el centre hi ha la persona, el que ha passat i el dany que això li ha causat
- L'entorn institucional tracta de qualificar el dany sofert per la víctima i així determinar de quina manera pot ser compensat
- Es busca reduir la condemna a complir per l'ofensor, a través de la reconciliació i la feina en busca d'una harmonia i el perdó
- Es necessari que les parts es reunixin per a buscar solucions
- Es realitza un treball, no sols de reparació, sinó també de prevenció

Són objectius de la justícia restaurativa, i l'Església ha d'assumir com propis, els que enumerem a continuació:

- a) Donar suport a les víctimes, donar-los-hi una veu, motivar-les a expressar les seves necessitats, permetre'ls participar en el procés de resolució i oferir-los-hi ajuda
- b) Reparar les relacions malmeses per el delicte i el pecat
- c) Denunciar el comportament criminal com inacceptable i refermar els valors de l'Església
- d) Motivar la responsabilitat de totes les parts relacionades, especialment de l'ofensor i de la institució en la que s'ha produït el dany
- e) Identificar resultats restauratius i directes
- f) Reduir la reincidència motivant el canvi de l'ofensor, facilitant la seva reintegració a l'Església i la seva conversió
- g) Identificar els factors que causen o que faciliten la comissió dels delictes i informar als responsables, Ordinari i Superior/a major per a que implementin estratègies preventives, de detecció eficaç i d'actuació en casos de sospita o denúncia

ANEX I

DIÒCESI D'URGELL DECLARACIÓ PERSONAL RESPONSABLE DE REBUIG A L'ABÚS SEXUAL A MENORS I ADHESIÓ A LA PREVENCIÓ I ACTUACIÓ

Jo, Sr./Sra.: .....

Amb **activitat pastoral/voluntari/col·laborador** com .....

.....

A la **Parròquia/Delegació/ Col·legi** de .....

Arxiprestat de ....., pertanyent a la **diòcesi d'URGELL**

En conformitat amb el que estableix el "PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I ACTUACIÓ DAVANT D' ABUSOS SEXUALS A MENORS" publicat per la diòcesi d'Urgell, on s'explicita l'**acceptació** per part dels agents de pastoral i persones col·laboradores en les parròquies, col·legis i altres institucions diocesanes l'activitat de les quals implica activitats amb nens i adolescents menors d'edat **de les condicions de selecció de personal i actuacions de prevenció i gestió davant de possibles casos d'abusos sexuals a menors,**

DECLARO QUE ACEPTO RESPONSABLE I VOLUNTARIAMENT aquestes condicions, les quals són:

- Sóc coneixedor/a de l'existència i el contingut del "**PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I ACTUACIÓ DAVANT D'ABUSOS SEXUALS A MENORS**", publicat per la diòcesi d'Urgell, i manifesto el meu compromís **d'acceptar-lo i seguir-lo.**

- Indico el meu compromís de **sol·licitar** per mitjà de la diòcesi d'Urgell un **Justificant d'absència d'antecedents de delictes de naturalesa sexual** en el Registre Central de Delinqüents Sexuals o equivalent del Principal d'Andorra segons correspongui com a persona que tindrà responsabilitat professional o voluntària amb menors en l'àmbit de les institucions i activitats diocesanes i el meu compromís de presentar un certificat renovat quan se'm demani.

- **Manifesto** també de manera expressa:

- el meu **rebuig personal a tot tipus d'abús sexual**, especialment a menors.

- que **conec la doctrina i posició de l'Església sobre aquest assumpte** i que, per tant, sé que la persona que incorre en aquest tipus de delictes exercint una missió pastoral manifesta una conducta greument contrària a la llei de Déu i a les normes eclesials.

- que entenc que la **conducta** de l'agressor sexual a menors és també **delictiva segons la legislació penal de l'Estat** i que **he sigut informat/da de les lleis vigents** en aquesta matèria.

- que si cometés qualsevol acte d'abusos a menors ho faria enganyant i traint la voluntat de l'Església, sent **responsable única i exclusivament jo mateix/a** com a realitzador/a dels citats actes.

- En el meu **procés de selecció/elecció** com a agent de pastoral, docent, monitor o col·laborador/a amb la diòcesi per a realitzar activitats educatives, esportives, recreatives o pastorals amb menors, accepto com **preceptiva una entrevista i diàleg directe** on s'exposin clarament els aspectes relatius als mètodes pastorals, precaucions, possibilitats, problemes i dubtes **sobre el treball amb els menors**, així com les cauteles preventives i procediments d'actuació davant hipotètics casos de denúncia d'abusos sexuals.

- Que conec **el Codi de Bones Pràctiques** per la Prevenció de l'Abús sexual vigent a la diòcesi i em comprometo a complir-lo íntegrament.

- Expresso, tanmateix, la meua disposició i compromís de **participar en temes de formació sobre abusos sexuals a menors i les seves conseqüents maneres d'actuar davant d'aquests** que, programats per la diòcesi amb la temporalitat que s'estimi oportuna i impartits per experts, tindran com a destinataris a tots aquells que treballin amb nens i adolescents, ja siguin sacerdots, religiosos o laics professors, catequistes, monitors i animadors de joves, oferint-se també aquesta formació a pares i tutors legals d'alumnes de col·legis diocesans o religiosos i de menors assistents a les catequesis i activitats parroquials.

El qual firmo a .....

A ..... de ..... de.....

Firmat Sr./Sra.:.....

INFORME DE NOTIFICACIÓ – ABÚS SEXUAL A MENORS			
1	DADES DEL NOTIFICADOR		DATA DE NOTIFICACIÓ
NOM I COGNOMS / Nº D'IDENTIFICACIÓ PERSONAL		TELÈFON	
ORGANISME		CENTRE DE TREBALL	
DIRECCIÓ			
PROVINCIA	MUNICIPI	CODI POSTAL	
2	DADES DEL/LA MENOR (POSSIBLE VÍCTIMA DE L'ABÚS)		
NOM I COGNOMS		NACIONALITAT	
DATA DE NAIXEMENT	DOMICILI DEL/LA MENOR O CENTRE ON ES TROBA ACTUALMENT		TELÈFON
PROVINCIA	MUNICIPI	CODI POSTAL	
3	DADES DEL PARE/MARE/TUTOR		
NOM I COGNOMS			
DOMICILI		TELÈFON	
PROVINCIA	MUNICIPI	CODI POSTAL	
4	DADES DE LA MARE/PARE/TUTOR		
NOM I COGNOMS			
DOMICILI		TELÈFON	
PROVINCIA	MUNICIPI	CODI POSTAL	
5	DADES DE LA PERSONA INFORMANT		
NOM I COGNOMS			
DATA DE NAIXEMENT	RELACIÓ O PARENTESC AMB EL MENOR O FAMILIA DEL MATEIX (POT SER UN PROFESSIONAL)		TELÈFON
PROVINCIA	MUNICIPI	CODI POSTAL	
6	DADES DE LA SITUACIÓ OBSERVADA assenyalant data de les observacions		
TRANSCRIPCIÓ, EL MÉS LITERAL POSSIBLE, DEL VERBALITZAT/MANIFESTAT PEL MENOR, EN EL SEU CAS. Context o situació en el que es produeixen aquestes verbalitzacions. O es realitzen dibuixos o documents gràfics pel menor.			
INDICADORS OBSERVATS EN EL MENOR			
7	DADES RELATIVES AL/S PRESUMPTE/S AGRESSOR/A (SI ES CONEIX)		
RELACIÓ AMB EL MENOR		SITUACIÓ D'ACCESSIBILITAT - TE CONTACTE AMB EL/LA MENOR - NO TE CONTACTE AMB EL/LA MENOR	
OBSERVACIONS			
<i>APORTACIÓ DE LES DADES QUE ES CONEGUIN:</i>			
NOM I COGNOMS,		DOMICILI, TELÈFON	
SEXE (H, D)	DATA DE NAIXEMENT/EDAT	NIVELL EDUCATIU	PROFESSIÓ
INFORMACIÓ ADICIONAL			
S'ACOMPANYARÀ LA INFORMACIÓ O DADES DE RELLEVÀNCIA EXISTENTS SOBRE: (Assenyalat els informes que s'adjunten)			

ANEX III

MODEL D'AUTORITZACIÓ DE TRASLLAT D'INFORME

AUTORITZACIÓ DELS REPRESENTANTS LEGALS DEL MENOR VÍCTIMA D'ABÚS SEXUAL PER A LA REMISSIÓ D'INFORMACIÓ A LA FISCALIA/OFCINA DE VÍCTIMES

Jo, Sr./Sra.

.....,
amb D.N.I. .... en qualitat de mare/pare/tutor
del ..... menor
....., amb
D.N.I. .... i domicili a efecte de notificacions

A

.....
Dono el meu consentiment a la remissió de la informació que resulti precisa des de la seva Entitat a la Fiscalia amb l'objectiu de que puguin realitzar-se les accions que l'autoritat competent estimi oportunes tenint en compte la legislació vigent.

A ....., a ..... de ..... de .....

Firmat: .....

(Persona interessada o el seu representant legal quan procedeixi)